

Σχέδιο Απασχόλησης με Στήριξη του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες

Στα πλαίσια της λειτουργίας μέτρων και προγραμμάτων που προάγουν την ένταξη στην απασχόληση και την επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρίες, το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εφαρμόζει το Σχέδιο Απασχόλησης με Στήριξη.

Σκοπός του Σχεδίου είναι η εργοδότηση στην ανοιχτή αγορά εργασίας, μέσω της παροχής στήριξης από καθοδηγητή εργασίας (job coach), ατόμων με αναπηρίες με ουσιώδη μείωση της δυνατότητας εξεύρεσης και διατήρησης κατάλληλης απασχόλησης και που με την ανάλογη για τις ανάγκες τους στήριξη, αποκτούν τη δυνατότητα παραγωγικής απασχόλησης και επαγγελματικής και κοινωνικής ένταξης και ενσωμάτωσης.

Η αναπηρία, σύμφωνα και με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, είναι μια εξελισσόμενη έννοια και περιλαμβάνει όχι μόνο την πάθηση ή την ασθένεια του ατόμου, αλλά και το αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης της με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και άλλα εμπόδια, που μπορεί να εμποδίσουν τη πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή του ατόμου στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους.

Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που προσλαμβάνουν τους καθοδηγητές εργασίας λαμβάνοντας επιχορήγηση από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες. Τελικοί δικαιούχοι και επωφελούμενοι του Σχεδίου είναι τα άτομα με αναπηρίες που εντάσσονται στην απασχόληση με στήριξη μέσω του Σχεδίου. Σήμερα λειτουργούν 23 προγράμματα παγκύπρια με περίπου 300 άτομα ενταγμένα στην απασχόληση με στήριξη, κυρίως με νοητική ή ψυχική αναπηρία.

Οι υπηρεσίες στήριξης που παρέχονται από τον εκπαιδευμένο καθοδηγητή εργασίας, γίνονται σε προσωπικό επίπεδο, ανάλογα με τις ανάγκες κάθε ατόμου, ευέλικτα και για όσο χρόνο χρειάζεται μέχρι την πλήρη ενσωμάτωση του ατόμου στο εργασιακό περιβάλλον. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία του εργασιακού πλαισίου μιας επιχείρησης, αφού ο προϊστάμενος ή οι συνάδελφοι του ατόμου με αναπηρία δεν χρειάζεται να αποσπώνται από την εργασία τους. Τα καθήκοντα των καθοδηγητών εργασίας, ανάμεσα σε άλλα, περιλαμβάνουν την παροχή

επαγγελματικού προσανατολισμού στα άτομα με αναπηρίες, διαπραγμάτευση με εργοδότες για παροχή κατάλληλων όρων απασχόλησης στα άτομα με αναπηρίες, δημιουργία ευνοϊκού εργασιακού περιβάλλοντος στο χώρο εργασίας σε συνεργασία με τον εργοδότη και το υπόλοιπο προσωπικό, καθώς επίσης και παροχή καθοδήγησης/στήριξης/κατάρτισης στο χώρο απασχόλησης ανάλογα με τις προσωπικές ανάγκες των ατόμων και τις απαιτήσεις των συγκεκριμένων θέσεων εργασίας.

Η ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην εργασία συμβάλλει στη μείωση του συνολικού ποσοστού ανεργίας, στη διεύρυνση του εργατικού δυναμικού, στην αύξηση των πόρων των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, στη μείωση του ποσοστού φτώχειας, στην ενίσχυση του ατομικού εισοδήματός και μείωση της εξάρτησης από τις κρατικές κοινωνικές παροχές, στην αύξηση της καταναλωτικής τους δύναμης και στην αύξηση της παραγωγικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης.

Αναφορικά με την καταναλωτική δύναμη των ατόμων με αναπηρία, αυτό που συνήθως αγνοείται είναι πως τα άτομα με αναπηρία δεν είναι καταναλωτές μόνο ειδικών αγαθών και υπηρεσιών (π.χ. υποστηρικτικής τεχνολογίας, ιατρικών υπηρεσιών κ.λπ.), αλλά του συνόλου των παρεχόμενων αγαθών και υπηρεσιών. Σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο πληθυσμός της Ευρώπης που θα αντιμετωπίζει κάποια μορφή αναπηρίας θα φτάσει το 20% μέχρι το έτος 2020.

Οι εργοδότες ενδεχομένως να αντιμετωπίζουν ενδοιασμούς στο να προσλάβουν άτομα με αναπηρίες θεωρώντας ότι η απόδοσή τους θα είναι περιορισμένη, ή ότι θα δημιουργηθούν προβλήματα στο εργασιακό περιβάλλον με άλλους εργαζόμενους ή ότι το κόστος για την προσαρμογή του εργασιακού χώρου στις ανάγκες ενός εργαζόμενου με αναπηρία θα είναι ιδιαίτερα υψηλό.

Τα αποτελέσματα όμως από διάφορα σχέδια που λειτουργούν κρατικές υπηρεσίες ήταν πολύ θετικά όχι μόνο για τους εργαζόμενους με αναπηρίες, αλλά και για όλους τους εργαζόμενους και τους επιχειρηματίες. Για παράδειγμα, από τα 300 περίπου άτομα, κυρίως με νοητική ή ψυχική αναπηρία, που εργοδοτούνται μέσω του Σχεδίου Απασχόλησης με Στήριξη, το ποσοστό απολύσεων ήταν ελάχιστο έως μηδαμινό, ακόμα και κατά την περίοδο της κυπριακής οικονομικής κρίσης. Επίσης, τα αποτελέσματα των σχεδίων παροχής κινήτρων σε εργοδότες για την πρόσληψη ατόμων με αναπηρίες που λειτουργεί το Τμήμα Εργασίας, απέδειξαν ότι η συντριπτική

πλειοψηφία των επιχειρήσεων (75%) εξακολούθησαν να εργοδοτούν τα άτομα με αναπηρίες και μετά την λήξη ισχύος των κινήτρων, αφού αποδείχτηκε η ικανοποιητική απόδοση τους κατά την εργασία.

Από ανατροφοδότηση των εμπειριών και εντυπώσεων εργοδοτών ατόμων με αναπηρίες μέσω διαφόρων ερευνών στην Κύπρο και το εξωτερικό προκύπτει ότι οι εργαζόμενοι με αναπηρία δεν διαφοροποιούνται από τους εργαζόμενους χωρίς αναπηρία, ότι το κόστος για «εύλογες προσαρμογές» αν και όπου χρειάζονται για να διευκολύνουν τον εργαζόμενο με αναπηρία δεν είναι μεγάλο, με την πρόσληψη ατόμων με αναπηρίες βελτιώνεται η δημόσια εικόνα της επιχείρησης (Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη), το ηθικό του συνολικού προσωπικού της επιχείρησης και η αφοσίωσή του αυξάνεται όταν ο εργοδότης κάνει φανερή την προτίμησή του για την πρόσληψη ατόμου με αναπηρία και αυξάνεται η προσήλωση των πελατών της επιχείρησης διότι συνήθως αντιδρούν θετικά σε επιχειρήσεις που είναι θετικές στην αναπηρία και εν γένει στην ποικιλομορφία.

Για περαιτέρω ενημέρωση για το Σχέδιο Απασχόλησης με Στήριξη, ή/και για υποβολή ενδιαφέροντος για πρόσληψη ατόμων με αναπηρίες, μπορείτε να επικοινωνείτε με το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.

Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες

Λεωφόρος Μακαρίου ΙΙΙ 67

2220 Λατσιά Λευκωσία

Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες,

1430 Λευκωσία Τ.Θ. 12833 Τ.Τ. 2253 Λατσιά

Τηλ.: 22815029

Τηλεομοιότυπο: 22482310

E-mail: info@dsid.mlsi.gov.cy